

Familiaire hyperlipidemie: retinoïden

2855

Retinoïden kunnen de totaal- en LDL-cholesterol- en met name triglyceridenconcentraties verhogen en de HDL-cholesterolconcentratie verlagen.

TG: triglyceriden

Bron	Bewijs	Effect
Int J dermatol 1997;36:859-62	studie n=104	Serumlipiden bepaald vóór en na 8 weken acnetherapie met isotretinoïne 0.2-1.6 mg/kg. Het totaal en LDL-cholesterol nam significant toe, evenals de TG-spiegel. HDL-cholesterol nam significant af. Het totale cardiovasculaire risico neemt niet significant toe dus isotretinoïne kan veilig toegepast worden bij acne bij jonge gezonde patiënten.
Drug Saf 2001;24:443-56	review	Isotretinoïne verhoogt het totaal en LDL- cholesterol met ca. 15%. Effecten op HDL zijn minder eenduidig: zowel afname als niet-significante effecten zijn gemeld. Meest uitgesproken effect is de toename van de TG-spiegels van 35-144%. Het effect van acitretine is minder uitgesproken: totaal en HDL-cholesterol veranderen niet, de TG-spiegel neemt toe tot 60%.
JAMA 1992;267: 961-8	review	Retinoïden geven een dosisafhankelijke toename van TG-spiegels. Isotretinoïne heeft een grotere invloed dan etretinaat, het verhoogt het totaal, LDL en VLDL-cholesterol en verlaagt HDL. Effecten treden snel op na starten therapie en zijn reversibel een paar weken na staken van de therapie. Met name bij hypertriglyceridemie moet men voorzichtig zijn met retinoïden. Pancreatitis is beschreven.
N Engl J Med 1985;313:981-5	studie n=53	Isotretinoïne 1 mg/kg per dag gedurende 20 weken: toename TG-spiegel ca 0,5 mmol bij mannen en 0,6 mmol bij vrouwen. 17% ontwikkelde hypertriglyceridemie. Totaal cholesterol en LDL zijn significant verhoogd en HDL verlaagd tijdens de behandeling. Effect was reversibel 8 weken na staken.
Ann Intern Med 2002;136:582-9	studie	Patiënten die hypertriglyceridemie ontwikkelen tijdens isotretinoïnetherapie voor acné hebben evenals hun ouders, een hoger risico om later hyperlipidemie en het metabole syndroom te ontwikkelen.
J Am Acad Dermatol 2001;45:S158-67	review	Het mechanisme van de invloed van retinoïden op het lipidemetabolisme is nog grotendeels onduidelijk. De verhoging van de TG's zou te wijten kunnen zijn aan veranderingen in de productie van apoC-III en in de lipoproteïnelypase-activiteit
IB-tekst, Roaccutane (04-05-2005)		Sterk verhoogde lipidenpiegels in het bloed is een contra-indicatie. De nuchtere plasmaconcentratie van de serumlipiden dient voor de behandeling, 1 maand na het starten van de therapie en na het beëindigen van de behandeling te worden gecontroleerd.

Opmerking:

- Deze middelen worden meestal toegepast als laatste geneesmiddel in de behandeling. Er is daarom geen alternatief mogelijk.
- Voor de periode na 2002 is geen literatuur gevonden, die aanleiding geeft tot een wijziging van het besluit van de projectgroep en/of het advies.

Datum literatuursearch: 12-07-2010.

co-morbiditeit	diabetes mellitus, obesitas, HVZ, hypertensie, nier- en leverfunctiestoornissen.
incidentie	hypertriglyceridemie ontstaat bij 17-25%

	Contra-indicatie	Actie	Datum
Beslissing deskundigen	ja	ja	21-01-2005